

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΣΥΔΝΕΥ

Υπογραφή Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ Αυστραλίας και Ηνωμένου Βασιλείου

Α. Ο Ομοσπονδιακός Πρωθυπουργός της Αυστραλίας, κ. Scott Morrison, και ο Πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου, κ. Boris Johnson, κατέληξαν σε κατ'αρχήν συμφωνία επί των βασικών διατάξεων της Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών και υπέγραψαν το σχετικό κείμενο σε επίσημη τελετή η οποία έλαβε χώρα στο Λονδίνο στις 15 Ιουνίου τ.ε.

Το κείμενο της Συμφωνίας θα προωθηθεί εκ νέου στους διαπραγματευτές των δύο πλευρών προκειμένου να γίνει επεξεργασία των επιμέρους διατάξεων. Η τελική μορφή προβλέπεται ότι θα είναι έτοιμη τον Οκτώβριο ή Νοέμβριο τ.ε. οπότε και θα προωθηθεί στα Κοινοβούλια των δύο χωρών για κύρωση. Η Συμφωνία εκτιμάται ότι θα τεθεί σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2022.

Η διαπραγμάτευση της Συμφωνίας προχώρησε με ιδιαίτερα ταχείς ρυθμούς, καθώς η υπογραφή της έλαβε χώρα ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης των σχετικών διαπραγματεύσεων (17 Ιουνίου 2020). Επιπλέον, η υπογραφή της Συμφωνίας έχει έντονη συμβολική διάσταση για τις δύο πλευρές, καθώς αποτελεί την πρώτη διμερή εμπορική συμφωνία που συνάπτει το ΗΒ μετά την αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πέρα από την διμερή διάσταση, η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ Αυστραλίας και Ηνωμένου Βασιλείου θεωρείται ότι προλειαίνει το έδαφος για την εισδοχή του ΗΒ στην Συνολική και Προοδευτική Συμφωνία Συνεργασίας Ειρηνικού (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership – CPTPP) που θα επιτρέψει την προνομιακή πρόσβαση των προϊόντων και υπηρεσιών της χώρας στις αγορές του Ειρηνικού. Την είσοδο του ΗΒ στην CPTPP υποστηρίζουν τόσο η Αυστραλία, όσο και η Ιαπωνία, οι οποίες αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη.

Β. Όσον αφορά το περιεχόμενο της Συμφωνίας, η Αυστραλία δεσμεύεται να καταργήσει το σύνολο των δασμών που επιβάλλει σε βρετανικά προϊόντα, εντός πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας. Ειδικώς ως προς τα οχήματα, το ουίσκι και άλλα βασικά εξαγωγικά προϊόντα του ΗΒ, η Συμφωνία προβλέπει την άμεση κατάργηση των αυστραλιανών δασμών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της.

Όσον αφορά τις βρετανικές δεσμεύσεις, η Συμφωνία προβλέπει την άμεση κατάργηση των βρετανικών δασμών στο 99% των εξαγομένων αυστραλιανών προϊόντων από την έναρξη της ισχύος της. Σε αυτά τα προϊόντα περιλαμβάνεται το **κρασί** και το **ρύζι** που έχουν ιδιαίτερο εξαγωγικό ενδιαφέρον για την Αυστραλία. Για ορισμένα γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα για τα οποία το εξαγωγικό ενδιαφέρον της Αυστραλίας συγκρούεται με συμφέροντα βρετανών παραγωγών, η Συμφωνία εισάγει μεταβατική περίοδο έως και δεκαπενταετούς διάρκειας, κατά την οποία θα εφαρμοστεί σταδιακή αύξηση της αδασμολόγητης ποσόστωσης των εισαγωγών αυστραλιανών προϊόντων στο ΗΒ.

Συγκεκριμένα, κατά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας η αδασμολόγητη ετήσια ποσόστωση για το αυστραλιανό **βόειο κρέας** στο ΗΒ αυξάνεται άμεσα στους 35.000 τόνους και συνεχίζει με σταδιακές ετήσιες αυξήσεις οι οποίες θα καταλήξουν στους 110.000 τόνους κατά το δέκατο έτος. Κατά τα επόμενα πέντε έτη, η Συμφωνία προβλέπει δικλείδα ασφαλείας απέναντι σε απότομες αυξήσεις των αυστραλιανών εξαγωγών, με βάση την οποία οι αδασμολόγητες

ποσοτώσεις θα αυξάνονται σταδιακά μέχρι να φτάσουν τους 170.000 τόνους και οι ποσότητες που υπερβαίνουν της καθορισμένη ποσότητα του έτους θα επιβαρύνονται με δασμό ύψους 20%. Μετά την λήξη της δεκαπενταετίας, οι ποσοτώσεις και οι δασμοί στα αυστραλιανά προϊόντα αίρονται πλήρως.

Αντιστοίχως, η αδασολόγητη ετήσια ποσόστωση για το αυστραλιανό **πρόβειο κρέας** στο ΗΒ αυξάνεται άμεσα στους 25.000 τόνους με την θέση της Συμφωνίας σε ισχύ και συνεχίζει να αυξάνεται σταδιακά μέχρι να φτάσει τους 75.000 τόνους ετησίως κατά το δέκατο έτος ισχύος της Συμφωνίας. Κατά τα επόμενα πέντε έτη, η αδασολόγητη ετήσια ποσόστωση αυξάνεται σταδιακά στους 125.000 τόνους και επιβάλλεται δασμός 20% στις ποσότητες που υπερβαίνουν την ποσόστωση. Μετά την πάροδο της δεκαπενταετίας, οι ποσοτώσεις και οι δασμοί στα αυστραλιανά προϊόντα αίρονται πλήρως.

Επιπλέον, η Συμφωνία προβλέπει ότι η αδασολόγητη ποσόστωση για τις εισαγωγές **ζάχαρης** από την Αυστραλία στο ΗΒ θα αυξηθεί άμεσα, από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας, στους 80.000 τόνους. Κατόπιν θα αυξάνεται κατά 20.000 τόνους ανά έτος, έως και το όγδοο έτος εφαρμογής της Συμφωνίας, κατά το οποίο οι εισαγωγές θα απελευθερωθούν πλήρως.

Οι δασμοί στις εισαγωγές **γαλακτοκομικών προϊόντων** από την Αυστραλία στο ΗΒ θα αρθούν πλήρως εντός πενταετίας. Κατά την πενταετή μεταβατική περίοδο, η αδασολόγητη ποσόστωση για τα τυροκομικά προϊόντα της Αυστραλίας θα αυξηθεί άμεσα στους 24.000 τόνους με την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας και θα συνεχίζει να αυξάνεται σταδιακά έως τους 48.000 τόνους κατά το πέμπτο έτος εφαρμογής της, ενώ η αδασολόγητη ποσόστωση για τα μη τυροκομικά γαλακτοκομικά προϊόντα θα αυξηθεί στους 20.000 τόνους από την θέση σε ισχύ της Συμφωνίας.

Τέλος, η Συμφωνία προβλέπει αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών τίτλων σε ευρύ φάσμα ειδικοτήτων, καθώς και πιο ελαστικές ρυθμίσεις όσον αφορά στις **θεωρήσεις εισόδου** για την κινητικότητα των νέων (Working Holiday Visa). Όσον αφορά στην κινητικότητα των νέων, η Συμφωνία αυξάνει την ανώτατη ηλικία των δικαιούχων σχετικής θεώρησης εισόδου από τα 30 στα 35 έτη και επιτρέπει την παραμονή τους στην φιλοξενούσα χώρα έως και τρία έτη, καταργώντας έναν σημαντικό περιορισμό που θέτει επί του παρόντος η Αυστραλία, ήτοι την υποχρέωση εργασίας στον αγροτικό τομέα για τουλάχιστον 88 ημέρες κατ'έτος.

Γ. Οι διατάξεις της Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου βελτιώνουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα σειράς αγροτικών προϊόντων τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αυστραλιανή οικονομία. Συνολικά, η Συμφωνία αναμένεται ότι θα συνεισφέρει στην αυστραλιανή οικονομία επιπλέον έσοδα της τάξης των 1,28 δισ. AUD ετησίως.

Ωφελιμένες θα είναι οι εξαγωγές του αυστραλιανού βόειου και πρόβειου κρέατος στο ΗΒ, δεδομένου ότι, επί του παρόντος, οι συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων επιβαρύνονται με δασμούς που ανέρχονται έως και στο 80% της αξίας του προϊόντος (12% + 1,07–2,53 GBP/kg). Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Ομοσπονδίας Αγροτών της Αυστραλίας, το ΗΒ εισήγαγε, κατά το 2020, 314.000 τόνους βόειου κρέατος, εκ των οποίων μόνο 1.567 τόνοι από την Αυστραλία (περίπου 0,15% των συνολικών αυστραλιανών εξαγωγών του έτους) και 67.000 τόνους πρόβειου κρέατος, εκ των οποίων το 14% από την Αυστραλία. Συνεπώς, η αδασολόγητη πρόσβαση των αυστραλιανών βόειων και πρόβειων προϊόντων στην βρετανική αγορά δύναται να επηρεάσει σημαντικά το μείγμα των βρετανικών εισαγωγών στις κατηγορίες αυτές εκτοπίζοντας άλλους διεθνείς προμηθευτές.

Μεταξύ των προϊόντων που αναμένεται ότι θα λάβουν σημαντική ώθηση από την Συμφωνία είναι και οι αυστραλιανοί οίνοι. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εμπορίου Τουρισμού και Επενδύσεων της Αυστραλίας, τα αυστραλιανά προϊόντα έχουν ήδη κατακτήσει μερίδιο της βρετανικής αγοράς ανώτερο του 20%, ενώ υπόκεινται σε δασμούς και συναγωνίζονται αδασολόγητα προϊόντα. Αναμένεται λοιπόν ότι η άρση των δασμών, σε συνδυασμό με την βούληση των Αυστραλών οινοπαραγωγών να αναπτύξουν τους διεθνείς προορισμούς τους και να περιορίσουν την εξάρτησή τους από την κινεζική αγορά, θα οδηγήσει σε συντονισμένη στόχευση της βρετανικής αγοράς, η οποία θα απειλήσει τους λοιπούς διεθνείς και ευρωπαϊκούς προμηθευτές.

Ωθηση θα λάβουν και οι αυστραλιανές εξαγωγές ζάχαρης με την άμεση αύξηση της αδασμολόγητης ποσότητας στους 80.000 τόνους και την προοπτική πλήρους απελευθέρωσης εντός οκταετίας. Σημειώνεται ότι η ζάχαρη είναι το δεύτερο σημαντικότερο εξαγωγικό γεωργικό προϊόν της Αυστραλίας, μετά το σιτάρι, και η πρόσβαση της στην αγορά του ΗΒ περιοριζόταν έως πρότινος στους 9.925 τόνους ετησίως, με βάση τις ποσοστώσεις της ΕΕ (TRQ).

Ανησυχία, από την άλλη πλευρά, έχουν προκαλέσει στον γεωργικό και κτηνοτροφικό κλάδο της Αυστραλίας οι νέες προβλέψεις για την κινητικότητα των νέων και συγκεκριμένα η κατάργηση της προϋπόθεσης αγροτικής εργασίας για την ανανέωση της θεώρησης εισόδου. Επισημαίνεται ότι ο αγροτικός κλάδος της Αυστραλίας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την εποχιακή απασχόληση αλλοδαπών και οι αυστηροί περιορισμοί εισόδου στην χώρα, οι οποίοι έχουν εφαρμοστεί για την προστασία της δημόσιας υγείας από την πανδημία, έχουν στερήσει εργατικό δυναμικό από τον κλάδο. Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Ομοσπονδίας Αγροτών της Αυστραλίας, περίπου 10.000 νεαροί Βρετανοί εργάζονται ετησίως ως εποχιακό εργατικό δυναμικό στον αγροτικό τομέα της χώρας.

Δ. Το ΗΒ ήταν ο 5^{ος} σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Αυστραλίας κατά το οικονομικό έτος 2019/2020 με κύκλο εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών ύψους 36,7 δισ. AUD. Επιπλέον, το ΗΒ αποτελεί τον 2^ο σημαντικότερο επενδυτικό εταίρο της Αυστραλίας παγκοσμίως, με διμερή όγκο εκατέρωθεν επενδύσεων ο οποίος υπερβαίνει τα 1,1 τρισ. AUD.

Ενημέρωση 16.06.2021